

Klassieke varkenspest uitsluiten?

Bloedmonster verplicht!

ing. Henk Bosch, redacteur

De laatste tijd is er wat verwarring onder varkenshouders over hun verplichting om bloedmonsters in te sturen bij het willen uitsluiten van klassieke varkenspest (KVP) op het moment dat zich problemen voordoen waarbij de verschijnselen op KVP zouden kunnen duiden. Die verplichting is er nog wel degelijk.

“De varkenshouder is trouwens zelf verantwoordelijk voor de uitvoering. Maar gelukkig zijn de dierenartsen ook vaak op de hoogte van de regeling, of de sectororganisatie.” Dat zegt Marieke Augustijn, dierenarts en nu beleidsmedewerker bij het Haagse ministerie van LNV. Bij de directie Voedsel, Dier & Consument heeft ze het dossier ‘aangifteplichtige varkensziekten’ onder haar hoede.

Verplichting tot onderzoek

Per 1 januari jl. is er veel veranderd aan de Preventieregeling voor besmettelijke dierziekten en zoönosen. Hoe dan ook, er staat in dat als er iets mis is onder de varkens, de varkenshouder klassieke varkenspest (KVP) en andere aangifteplichtige ziekten moet uitsluiten als het, afgaande op de verschijnselen, ook maar enigszins tot de mogelijkheden behoort. Hij kan dan twee dingen doen:

- als hij bij een koppel varkens ziekteverschijnselen constateert die ook bij KVP zouden kunnen horen, en de koppel behandelt, of laat behandelen, dan moet hij binnen 24 uur ook bloed laten afnemen en opsturen naar het CVI;
- dieren die gestorven zijn kan hij opsturen voor sectie naar de GD. De GD haalt een stukje van de amandelen eruit en stuurt die naar het CVI voor onderzoek op KVP.

In beide gevallen heeft de varkenshouder voldaan aan zijn onderzoekverplichting. Hij kan/mag ook beide tegelijk doen.

Uitsluitingsmethode

“De varkenshouder is dus verplicht tot monsternamen als hij een koppel behandelt”, benadrukt Augustijn. “Tenminste, als de verschijnselen onder de varkens zouden kunnen passen bij KVP. Het probleem is dat die verschijnselen niet echt specifiek zijn, maar heel divers. Denk aan koorts, puntbloedingen, hoesten, diarree of verlammingen. Omdat KVP dus eigenlijk nooit is uit te sluiten bij deze klinische verschijnselen, bestaat de mogelijkheid om bloedonderzoek te doen. De dierenarts tapt daarvoor zes bloedmonsters en stuurt ze naar het CVI in Lelystad. Daar worden ze via een PCR-test

Historie

De Preventieregeling is in 2005 ontstaan uit een aantal andere regelingen. Het onderdeel ‘monsters insturen voor KVP’ is in het leven geroepen direct na de varkenspestuitbraak in 1997. Vanaf die tijd was er vanuit de dierenartsen, maar ook vanuit het ministerie, de behoefte om op KVP te kunnen laten onderzoeken, dat wil zeggen naast de directe melding bij de VWA. Directe melding had in die tijd lastige consequenties. Het betreffende bedrijf ging ‘op slot’ totdat de monsters genomen waren en de uitslag bekend was. Daar ging soms behoorlijk wat tijd overheen. Melding bij de VWA was vroeger voor de varkenshouder dan ook een vrij hoge drempel om te nemen.

onderzocht op virusdeeltjes KVP. Het varkensbedrijf kan intussen normaal doordraaien. Na enkele werkdagen is de uitslag bekend. Gelukkig zijn we de laatste jaren vrij gebleven van KVP. Als de test toch positief is, gaat er bericht naar de VWA en naar het ministerie. Dan volgt het nadere onderzoek.”

Snellere VWA-test

Augustijn wijst erop dat als de varkenshouder écht KVP vermoedt, hij dat dan uiteraard direct moet melden bij de VWA en niet eerst de monsternametest moet (laten) doen. “Er zijn afgelopen jaren ongeveer tien directe meldingen geweest per jaar bij de VWA, gelukkig alle negatief. Sinds 1997 is de VWA-procedure behoorlijk veranderd evenals de bijbehorende testen. Melden bij de VWA heeft niet meer de consequenties van voorheen. Toen duurde het enige dagen voordat de uitslag van de testen bekend was en was een bedrijf dus soms lang op slot. Tegenwoordig is de VWA-test in principe binnen zes uur bekend! Dus als er niks aan de hand is, kan de varkenshouder de volgende dag weer gewoon aan de slag.”

Meer vergoeding

Het ministerie heeft de vergoeding aangepast. Eerst moest de varkenshouder alles zelf betalen. Nu worden de meeste kosten, namelijk die van het CVI-laboratorium, vergoed. De dierenartskosten blijven voor rekening van de varkenshouder. Augustijn zou mede daarom graag een groter gebruik van de uitsluitingstest zien. “Want stel dat er een uitbraak van KVP is op een bedrijf, dan is de ‘hoogerisicoperiode’, de periode van insleep van het virus tot de ontdekking ervan, erg belangrijk. Uiteindelijk is het voor alle betrokken partijen het beste als KVP, mocht het voorkomen, zo snel mogelijk wordt ontdekt. Dus als je KVP niet uit kunt sluiten: even checken.”